

Izdajatelj in založnik:
Planinska zveza Slovenije
ISSN 0350-4344

Izhaja enkrat mesečno,
julija kot dvojna številka.
Planinski vestnik objavlja izvirne
prispevke, ki še niso bili objavljeni
nikjer drugje.

105. letnik

Naslov uredništva:
PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvoržakova ulica 9, p.p. 214
SI-1001 Ljubljana
telefon: 01 434 56 86, faks: 01 434 56 91
e-pošta: pv@pzs.si
http://www.planinskivestnik.com

Vladimir Habjan (odgovorni urednik)

Uredniški odbor:

Marjan Bradeško, Marjeta Keršič –
Svetel, Andrej Mašera, Mateja Pate,
Emil Pevec (tehnični urednik),
Andrej Stritar (namestnik odgovornega
urednika), Tone Škarja
Lektoriranje: Mojca Volkar

Grafična priprava: Studio CTP, d. o. o.
Tisk: DELO tiskarna, d. d.
Naklada: 6000 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
natisnjene in po elektronskem mediju na naslov
uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih
prispevkov ne vračamo. Številka transakcijskega
računa PZS je 05100-8010489572, odprt
pri Abanki, D.D., Ljubljana. Naročnina 6.950 SIT,
50 EUR za tujino, posamezna številka 700 SIT.
Članarina PZS za člane A vključuje naročnino.
Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu
številke. Ob spremembi naslova navedite
tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov
brez soglasja izdajatelja ni dovoljeno. Uredništvo
si pridržuje pravico do objave ali neobjave,
krajšanja povzemanja ali delnega objavljanja
nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.

Fotografija na naslovnici:
Zoisova zvončnica, Jože Trpin,
PV, 1939, stran 59 in naslovnica
prve številke Planinskega vestnika
iz leta 1895.

»VZBUJATI ZANIMANJE ZA SLOVENSKE GORE«

Pred 110 leti, 8. februarja leta 1895, je izšla prva številka Planinskega vestnika. 110 let sicer ni kdo ve kako okrogla obletnica, je pa to zelo dolga doba. Verjetno se pobudniki (tedanje vodstvo Slovenskega planinskega društva) ob ustanovitvi revije niso ukvarjali z mislijo, kaj bo z revijo čez 110 let. Danes vemo, da nas bo Planinski vestnik vse preživel. In prav je tako!

Letos imamo že 105. letnik. V tako dolgi dobi revije se je dogajalo marsikaj. Znano je, da zaradi vojnih časov Vestnik nekaj časa ni izhajal. Verjetno pa mnogi, še posebno mlajši bralci, ne vedo, da je revija poleg vzponov (o korenitih prenovah smo na tem mestu že pisali) doživljala tudi slabe čase. Že nekaj let po ustanovitvi so se namreč pojavile prve finančne težave, katerih posledica je bil posvet vodstva SPD. Takrat se je rodila ideja, da bi revijo prenehali izdajati ali izhajanje vsaj omejili na eno številko na četrtertletje. V tistih časih je uredništvo redno pozivalo naročnike (v začetku so bili to vsi člani) k skrbnejšemu poravnavanju računov. Remitenda (ostanek naklade) je bila silno majhna (najstarejši izvodi so danes že »arhivski« in jih je tudi v antikvariatih težko dobiti). No, Vestnik je kljub težavam še naprej redno izhajal kot mesečnik.

Vodstvo SPD je z uredništvom uspešno prebrodilo dve vojni. V obdobju socializma je revija doživela pravi razcvet, posebno pod uredništvom legendarnega Timeta Orla. Širila sta se obseg in število naročnikov, vsebina je postajala vse pestrejša ... Pa vendar se je Vestnik nekajkrat znašel pred finančnim zlomom. Znana je izjava Mihe Potočnika, da je Planinski vestnik zadnje, kar bo šlo »iz hiše«. Tako so pogosti pozivi uredništva in vodstva PZS k plačevanju dodatnega, posebnega finančnega prispevka za ohranitev Planinskega vestnika le ohranili redno izhajanje.

Danes vemo, da je bil namen ustanoviteljev, da Planinski vestnik »... bode objavljal zanimljiva predavanja in različne prirodoslovne spise in slike ... donášal različne društvene vesti in domače in tuje turistične in planinoslovne novice ter tudi poročal o delovanju 'Slovenskega planinskega društva' ... priobčevali bomo tudi živitopise znamenitih slovenskih hribolazcev iz prejšnjih časov ... Namen našemu časopisu pa je vzbujati zanimanje za slovenske gore, planine in kraški svet ter vnemati za turistiko in delovanje 'Slovenskega planinskega društva'« več kot izpolnjen.

Planinski vestnik je v vsem tem času obveščal, vzgajal, razsvetljeval, promoviral planinsko organizacijo, bil v oporo vsem ljubiteljem gora in še veliko drugega. O vlogah (kulturno poslanstvo, likovna plat, fotografija, narava, alpinizem, odprave ...), ki jih je imel v slovenskem prostoru, smo nekaj napisali že v tej številki, še več pa bomo v naslednjih. Seveda pa je bilo veliko analiz, sintez, pregledov ... v dosedanjih izdajah že objavljenih.

Nadaljevanje na strani 2

AKTUALNA TEMA 4-31

Čas, ko se je rodil Planinski vestnik6

Marjeta Keršič – Svetel

Čisto prva številka Planinskega vestnika10

Elizabeta Gradnik

Planinski vestnik in razlogi za njegovih že 110 let.....12

Aljoša Rehar

Ustvarjalci naše gorniške revije12

Alpinizem v Planinskem vestniku20

Mitja Košir

Kar je zapisano, je večno in za vselej28

Franci Ekar

Marijanu Krišlju ob slovesu.....30

Tone Škarja

SPOMINI NA PRETEKLOST 32-80

Nadaljevanje s strani 1

Če listamo po starih Vestnikih, odkrijemo, da so bile vsebine in problemi, s katerimi so se nekoč ukvarjali v planinstvu, pravzaprav precej podobni kot danes. Ljudje so vedno pisali o lepota h gora, o raziskovanju in odkrivanju novega, o svojih doživetjih ... Tudi takrat so se odpirale nove koč, objavljali so opise prvenstvenih smeri, pisali o motečih množicah v gorah, izhajale so nove knjige ... Prav zato smo vam tokrat – po sicer običajnem uvodnem delu – izjemoma pripravili »arhivski« Planinski vestnik. Poobjavili smo namreč nekaj prispevkov, novic, slik in ilustracij iz starih revij, ki so se nam zdeli zanimivi, in ti so vsebina tokratnega Vestnika. Malce drugačen pristop, vendar vreden visoke obletnice. Izbira je seveda subjektivna, saj je v taki obilici kakovostnega gradiva res težko izluščiti tisto »najboljše«. Tako boste lahko tokrat namesto »svežih« novic, ki bodo prišle na vrsto šele marca, brali o postavitvi Aljaževega stolpa in odprtju koč na Kredarici, o Aljaževih željah, da bi železnica vodila tja do vrha Triglava, o izletih »piparjev« in Knafelca, o nesreči na Stolu, katere posledica je bila ustanovitev Gorske reševalne službe, o izidu prve knjige Planinske založbe, o mnogih pozivih uredništva bralcem in dopisnikom, o preplezani severni steni Eiger-

ja in še in še ... Upamo, da vam bo številka kljub temu všeč in vam bo branje pričaralo nekaj ozračja »starih planinskih časov in starega, dobrega Planinskega vestnika«.

Ob jubileju pa si uredništvo poleg praznovanja, ki ga je zastavila planinska organizacija, želi še nekaj, kar bi se lahko zapisalo v zgodovino, to pa je kazalo letnikov PV 1971-2001 v knjižni obliki (še bolje: kazalo vseh 110 letnikov!) ali kazalo oziroma, bolje rečeno, iskalnik v digitalni obliki z možnostjo iskanja po geslih in skenirano vsebino dosedanjih Vestnikov na svetovnem spletu. Projekt je obsežen, priprave potekajo počasi, toda poskusili bomo že letos objaviti prve zametke. Ob okrogli obletnici lahko na naši spletni strani <http://www.planinskivestnik.com/arhiv/> že pogledate prvi letnik Planinskega vestnika v formatu pdf.

Danes sem prepričan, da bo naša revija slavila tudi 220. letnik. Sploh si ne predstavljam, kakšen bo svet takrat, le gore bodo še vedno visoke tako kot prej ...

Vladimir Habjan

Skok na streho Evrope »

Treking in vzpon na Elbrus (5642 m) v maju in juniju 2005.